

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE,
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

STUDIU DE DINAMICĂ A PIETEI MUNCII ÎN JUDEȚUL MARAMUREȘ

SUMAR EXECUTIV

Profilul demografic al județului Maramureș arată că în perioada 2000-2014 **populația județului** a avut un trend descendent, tendință care s-a menținut inclusiv pe sexe, cu o scădere mai accentuată în cazul bărbaților. Bărbații reprezentau 49,6% din totalul populației județene în anul 2000, după care ponderea lor în populația județului a început să scadă, ajungând în 2014 la 49,3%. Analiza populației pe medii de rezidență arată că populația din mediul urban este mai numeroasă decât cea din rural, iar evoluția populației, diferită cu cea înregistrată per ansamblul regiunii, a fost de creștere. La nivelul județului Maramureș, diferența dintre populația din urban și cea din rural s-a păstrat în favoarea celei din urban pe toată perioada analizată. Trendul **sporului natural** a fost descrescător și negativ, puncte de inflexiune fiind înregistrate între anii 2002-2004, 2007-2008 și 2010-2011. Pentru perioada analizată **durata medie de viață** a crescut cu 5,2 ani. Pe **grupe de vârstă**, dinamica populației în perioada 2000-2014, în județul Maramureș, indică tendința de îmbătrânire demografică, caracterizată prin reduceri ale ponderii efectivelor din grupa 0-14 ani în total populație de la nivelul județului (cu 5,1 pp), creșterii populației cu vârsta de 65 de ani și peste (cu 3,3 pp). Populația cu vârsta de 15-64 de ani a scăzut.

Populația școlară din județul Maramureș era în anul 2013 de 82.865 elevi și reprezenta 16,7% din populația școlară totală a regiunii Nord-Vest, comparativ cu 18% în anul 2000, respectiv 109.475 elevi. În perioada 2000-2013, populația școlară de sex masculin a depășit numeric populația școlară de sex feminin. Pentru aceeași perioadă tendința a fost de scăderea populației școlare masculine și de creștere concomitentă a populației feminine de vârstă școlară. Pe **medii de rezidență**, analiza datelor statistice arată că populația școlară din mediul urban a depășit numeric populația din mediul rural. În anul 2013 față de anul 2000 populația școlară din mediul urban a scăzut cu 16,4%, iar populația școlară din mediul rural a scăzut cu 38,9%. În perioada 2000-2013 aproape toate nivelele de pregătire au suferit o scădere a numărului de elevi înmatriculați. Doar învățământul liceal și învățământul postliceal au avut creșteri, de 27,5% respectiv 4.345 elevi și de 52,7% respectiv 846 elevi. O scădere majoră a efectivului de elevi a suferit învățământul profesional (89,2%), urmat de cel gimnazial (42%). Învățământul preșcolar și cel superior au avut scăderi mai reduse de 21,9% respectiv 16,5%. Ponderea învățământului profesional a ajuns la 0,9% din totalul populației școlare din județ în anul 2013.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE,
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Din punct de vedere economic, de-a lungul perioadei analizate 2000-2012, **evoluția PIB** a fost una ascendentă. Evoluția **numărului de firme** a fost în creștere în perioada 2000-2008, urmată de o scădere până în anul 2011, pe fondul crizei economice și ulterior de o ușoară revenire, ca urmare a revigorării economiei în ansamblu. Majoritatea firmelor înregistrate, indiferent de mărimea acestora, activau în perioada 2008-2013 în comerț, activitate care acoperă mai bine de o treime din unitățile județului. Analiza firmelor pe clase de mărime pune în evidență faptul că, de-a lungul întregii perioade analizate 2000-2013, firmele de mici dimensiuni (care au sub 9 salariați) au reprezentat majoritatea în totalul firmelor înregistrate la nivelul județului (peste 85%). Evoluția **cifrei de afaceri** la nivelul unităților locale din județul Maramureș a fost una crescătoare în perioada 2003-2013, cu ușoare reduceri în perioada post-criză. Structura cifrei de afaceri pe activități economice arată că cea mai importantă contribuție la nivelul județului din perioada 2008-2013 au avut-o activitățile din comerț (37-42%) și din industria prelucrătoare (31-39%). **Investițiile brute** au crescut în perioada 2000-2008 și apoi, ca urmare a efectelor crizei economice, s-au redus și numeroase activități economice au avut un regres investițional în perioada 2008-2013. Activitatea care a susținut cel mai mult investițiile brute la nivelul județului în perioada 2008-2013 a fost industria prelucrătoare care a acoperit cca. o treime (28-38%) din volumul investițional al județului Maramureș.

Analiza pieței muncii de la nivel județean pune în evidență o creștere a **populației active civile** în perioada 2000 - 2013 (creștere de 4,5%, respectiv de 15,2 mii de persoane). Populația activă de sex masculin a depășit numeric populația activă civilă de sex feminin de-a lungul întregii perioade analizate. În anul 2013 **resursele de muncă** din județul Maramureș reprezentau 18.83% (334,4 mii de persoane) din resursele de muncă totale din regiunea Nord-Vest, comparativ cu 18,7% (315,4 mii persoane) în anul 2000. Până în anul 2010, indicatorul a avut o evoluție fluctuantă, din anul 2009 începe să crească. Evoluția ratei resurselor de muncă a cunoscut o tendință descendentă în cursul perioadei analizate. Resursele de muncă de sex masculin le-au depășit numeric pe cele de sex feminin în perioada 2000 - 2013.

Evoluția **numărului de șomeri** din județul Maramureș reflectă situația macroeconomică: în perioada premergătoare crizei economice numărul șomerilor a scăzut, după care a crescut brusc în anul 2009. Începând cu anul 2010, numărul de șomeri a început să scadă până la sfârșitul perioadei analizate (2013). Dinamica structurii pe sexe pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a bărbaților în totalul șomerilor înregistrați la nivelul județului Maramureș, comparativ cu cea a femeilor. Dinamica structurii pe nivele de pregătire pune în evidență ponderea semnificativ mai mare a șomerilor cu nivel de pregătire scăzut (studii primare, gimnaziale și profesionale), comparativ cu șomerii care au un nivel de pregătire mediu sau ridicat. Ponderea șomerilor cu studii medii și superioare în total șomeri la nivelul județului a crescut în perioada 2005 – 2013 cu 10 pp, respectiv cu 5 pp. În anul 2013, **rata șomajului** în județul Maramureș a fost de 3,9%, mai mică cu 0,2 pp decât cea de la nivelul regiunii Nord-Vest. În anul 2000, rata șomajului în județul Maramureș era de 9,2%, la o diferență de 0,7 pp față de rata șomajului de la nivelul regiunii. Anul 2007 reprezintă anul cu cel mai mic nivel al ratei șomajului, iar 2000 anul cu cea mai mare valoare a ratei șomajului. Explicația acestei

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE,
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

situații o reprezintă continuarea procesului de privatizare al întreprinderilor de stat de la începutul anilor 2000. Anul 2009 și 2010 au reprezentat vârfuri ale crizei economice și au condus, de asemenea, la creșterea ratei șomajului.

În intervalul 2005-2013, în județul Maramureș, evoluția **populației ocupate civile totale** este marcată de fluctuații, respectiv o creștere a efectivului în anii 2005-2007, urmată de scădere în anul 2009, pe fondul reducerii activității economice determinate de criză, după care a urmat o redresare. În anul 2013, efectivul populației ocupate reprezenta 16,9% din populația ocupată în regiunea Nord Vest a României, mai puțin cu 0,6 pp față de anul 2005. Din punct de vedere al structurii, în anul 2013, ponderea populației ocupate de sex masculin era mai mare cu 5,9 pp în defavoarea ponderii populației ocupate de sex feminin. În perioada **2008-2013**, efectivul populației ocupate totale s-a redus semnificativ în cazul secțiunilor: *Agricultură, vânătoare și silvicultură, Industrie extractivă, Construcții și Învățământ*, dar pe de altă parte, s-au înregistrat creșteri ale efectivelor populației ocupate în activități din *Industrie prelucrătoare, Comerț*, sau în *Activități de servicii administrative*.

Efectivul **salariaților** la sfârșitul anului 2013 reprezenta 15,2% din numărul total al salariaților din regiune. Intervalul 2005-2013 este marcat de trei perioade: o perioadă de creștere (2005-2008), urmată de scădere semnificativă în anul 2010, continuată cu o evoluție ascendentă a numărului de salariați la nivel județean (2011-2013). Dinamica structurii pe sexe reflectă structura demografică a populației de la nivelul județului, astfel încât, în anul 2013, diferența dintre ponderile salariaților era de 4,2 pp în favoarea salariaților de gen masculin.

Structura salariaților pe activități economice evidențiază în perioada 2008-2013 o concentrare a acestora în industria prelucrătoare (34-35%) și apoi în comerț (15%). Principalele activități în care se regăsesc salariații din județ sunt industria prelucrătoare (33-36,5%), urmată de comerț, sănătate și asistență socială și învățământ, în timp ce salariații de sex masculin activează cu preponderență în industria prelucrătoare (33-34,5%), urmată de comerț și construcții.

2.6 % dintre locurile de muncă existente sunt vacante. Astfel, la nivelul județului Maramureș rata locurilor de muncă vacante se situează atât sub nivelul celei înregistrate la nivel național, dar și sub cea regională. Cele mai multe locuri de muncă vacante sunt generate de sectorul *industrie* (mai mult de jumătate dintre locurile de muncă vacante înregistrate la nivel județean – 53.0 %). Majoritatea locurilor de muncă vacante sunt generate de întreprinderile *mici* – 47.8 % și de întreprinderile *mari* (250+ salariați) – 47.7%. Cele mai multe dintre locurile de muncă vacante sunt generate pentru GO 7 (muncitori calificați) – 48.6%, urmată de GO 5 (lucrători în servicii) – 25.3 % Trebuie menționat că cererea pentru persoane cu nivel de educație ridicat este semnificativă, mai ales în context național – 18.5% dintre locurile de muncă fiind specifice grupei ocupaționale GO 2 (specialiști cu ocupații intelectuale). Din numărul de locuri de muncă analizate la nivelul județului Maramureș, doar 27.6 % sunt deschise pentru absolvenți de învățământ profesional, gimnazial, primar sau fără școală (fără studii medii) și de asemenea o pondere importantă de 52.8% pentru absolvenți de studii medii. Tipologia locurilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE,
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

de muncă vacante este în acord cu specificul sectorului industrie care generează ocupare la nivel local.

Pe măsură ce crește nivelul de educație al salariaților scade și importanța acordată de angajatori actualizării permanente a setului de **cunoștințe și competențe** teoretice și practice deținute de proprii salariați. Competențele comune/transfereabile cresc însă ca importanță pe măsură ce crește nivelul de educație și generează nevoie de formare cu precădere pentru absolvenții cu studii superioare. La nivel local competențele TIC au un rol marginal atât în procesul de recrutare cât și în cel de formare profesională continuă, fiind cele mai relevante pentru formarea absolvenților de studii superioare (8.5%).

Județul Maramureș se remarcă printr-o incidență inferioară a firmelor care au **recrutat** astfel de **absolvenți** (9,3%). Cu privire la numărul mediu de absolvenți angajați de aceste firme, indicatorul înregistrează valori diferite la nivel național și regional, respectiv 5,6 și 6,6 absolvenți. Pe lângă faptul că există o pondere mai scăzută a firmelor care au angajat absolvenți în județul Maramureș față de nivelul regional, acestea au recrutat, în medie, un număr semnificativ mai mic de absolvenți, respectiv 2 absolvenți.

Din punct de vedere al **fluxului de salariați**, sectorul de construcții prezintă evoluția cea mai puțin favorabilă la nivel local.